

MUSEUM VEENENDAAL

BELEIDSPLAN 2015-2020

INHOUD

1. Inleiding
2. Doelstellingen
  - Visie
  - Missie
3. Prioriteit in de uitvoering
4. Startpunt
5. Waar willen we over 5 jaar staan?
6. Tenslotte

Foto op titelpagina: Ivo Vrancken

1. INLEIDING

Dit plan is het vervolg op het beleidsplan 2009-2012 van Stichting Historisch Museum Viseum Veenendaal. Nog relevante beleidsvoornemens uit de eerdere versie zijn in dit nieuwe beleidsplan 2015 - 2020 verwerkt.

Sinds 2013 sluit het museum met onze subsidieverlener de gemeente Veenendaal, een Prestatieovereenkomst af. Een overeenkomst met afspraken per kalenderjaar over wat de Stichting Museum Veenendaal concreet aan resultaten gaat leveren. Op de gebieden basiscollectie, culturele en educatieve activiteiten en wisselexposities.

Het bestuur en alle andere vrijwilligers die het museum mogelijk maken, zijn groot voorstander van deze vernieuwing in de relatie met de gemeente. Het museum kan nu concreet haar meerwaarde voor het culturele leven in de stad en haar regio tonen. Bovendien zijn bijna alle museumvrijwilligers inwoner van Veenendaal en ook zij willen graag weten hoe de gemeente en de door haar gesubsidieerde instellingen met gemeenschapsgeld omgaan.

Naast deze afspraken per kalenderjaar, schetsen we in dit beleidsplan de 'stip op de horizon'. Waar wil het bestuur en de conservator met het museum over vijf jaar staan. Elke keer als een nieuwe prestatieafspraken wordt afgesloten, wordt dit Meerjarig beleidsplan geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd.

2. DOELSTELLINGEN

In haar statuten noemt de stichting Museum Veenendaal haar doelstellingen. Het inrichten en beheren van het museum om het culturele erfgoed van Veenendaal in stand te houden. Voorwerpen en voorlichtend materiaal op dit gebied regelmatig voor publiek tentoonstellen of op een andere manier toegankelijk maken. Denk hierbij aan film- en geluidsfragmenten of digitaal. Naast een vaste expositie zijn er meerdere tijdelijke tentoonstellingen en worden educatieve activiteiten en workshops voor de diverse doelgroepen georganiseerd.

Hierbij gaat het museum uit van de volgende **visie**:

- Museum Veenendaal wil een aantrekkelijk museum zijn voor jong en oud, vooral uit Veenendaal en de regio.
- Museum Veenendaal wil met zijn collectie en exposities het verleden, heden en toekomst van Veenendaal met elkaar verbinden en het bijzondere tonen van haar ligging in het zuidelijk deel van de Gelderse Vallei en de Grebbelinie.
- Museum Veenendaal wil samen met de kennis en ervaring van professionals en vrijwilligers, binnen de financiële mogelijkheden, wisselexposities samenstellen.
- Museum Veenendaal wil met andere (culturele) partners constructief samenwerken op het gebied van exploitatie en communicatie.

De **missie** die uit deze visie volgt, leidt tot het volgende.

Het museum wil voor haar bezoekers en de inwoners van Veenendaal een podium voor kunst en historie zijn, over het verleden, heden en toekomst van de stad en haar regio. Open en toegankelijk. De begane grond van de Cultuurfabriek ondersteunt als 'huiskamer van Veenendaal' dit streven.

Ook wil het museum over de gemeentegrenzen heen kijken en samenwerken met (regionale) musea. Hierdoor kunnen niet alleen museale- en andere bijzondere objecten over en weer worden tentoongesteld, maar ook kan dan van elkaar worden geleerd. En tenslotte versterkt deze samenwerking de kans dat onze vrijwilliger zich nog meer geboeid en daarmee verbonden voelt met Museum Veenendaal.

Het museum wil een ontmoetingsplek voor jong en oud zijn, waar de geschiedenis centraal staat, maar ook wordt ingespeeld op de actualiteit. Met een grote betrokkenheid bij en van de Veenendaalse bevolking, bedrijven en (culturele) instellingen.

Vanuit een modern gebouw willen wij geschiedenis modern (o.a. met interactieve media) en binnen de beschikbare financiële ruimte, zo aantrekkelijk mogelijk presenteren.

Een actuele website zorgt ervoor, dat iedereen informatie kan vinden over de inhoud en de activiteiten van het museum. Bovendien willen we onze collectie ook digitaal toegankelijk maken.

De vrijwilliger is de hoeksteen van ons museum. Op één betaalde functie na, wordt het museum volledig door vrijwilligers gedragen. Een proactieve, representatieve, klantgerichte en goed geïnformeerde vrijwilliger is daarom de ambassadeur van het museum. Aan de professionalisering van de vrijwilliger wordt continue gewerkt.

Museum Veenendaal wil een erkend museum zijn. Daarbij hoort niet alleen een interessante inrichting, maar ook een goed geconditioneerd en geoutilleerd depot.

Onze handelwijze en het kwaliteitssysteem van ons museum, is gebaseerd op de Ethische Code voor Musea en de voorwaarden, die aan een erkend museum in Nederland worden gesteld.

Samenwerking met de andere cultuurpartners in Veenendaal, zeker die van de Cultuurfabriek, is een must. We kunnen elkaar versterken en Veenendaal samen een rijk cultureel leven bieden. Elke gezamenlijke activiteit moet meerwaarde voor de instelling hebben. Dan draagt ieder in redelijkheid en naar draagkracht bij.

3. PRIORITEIT IN DE UITVOERING

Actief benaderen van de omgeving

We leven in turbulente tijden. Ook musea worden geconfronteerd met toenemende complexiteit en onvoorspelbaarheid. De veranderingen in politiek, economie, techniek en maatschappij gaan snel. Dat betekent, dat ook de Museum Veenendaal zich moet blijven aanpassen. Daarom leggen we onze focus op beïnvloeding van pers, publiek en politiek: een museum heeft meerwaarde!

Samen werken

De tijden van gegarandeerde economische groei zijn voorbij en bezuinigingen raken begrijpelijkerwijs ook ons museum. Dit biedt ook kansen. In de toekomst gaan we meer in overleg met de andere (cultuur)instellingen in Veenendaal om de exploitatiekosten laag te houden en creatief naar andere inkomsten of dienstenruil te zoeken. Het museum blijft een transparant financieel beleid voeren en werken met stringente budgetten. Echter een museum, een verrijking van het cultureel leven in elke stad en dorp, kost altijd geld. Daar zullen de politiek en de inwoners van doordrongen moeten zijn en blijven.

Aantrekkelijk tentoonstellen

De kern van ons museum is de vaste collectie. Deze zal elk jaar voor een deel worden veranderd om een herhaald bezoek te stimuleren. Met objecten uit het eigen depot en door samenwerking met andere musea en (culturele) instellingen. De tijdelijke tentoonstelling speelt in op de landelijke of lokale actualiteit en wordt regelmatig ondersteund door extra activiteiten als een lezing voor volwassenen of een doe-activiteit (workshop) voor de jeugd.

Educatie

Zowel door de vaste als door de tijdelijke tentoonstelling worden rondleidingen aangeboden voor alle leeftijden tussen 5 en 99 jaar en alle doelgroepen. Met een rondleiding krijgt de deelnemer naar wens de geschiedenis – of een onderdeel daarvan – op maat aangereikt.

Op het gebied van educatie voor het Basis- en Voortgezet onderwijs werkt Museum Veenendaal samen met de andere cultuurpartners in 2014 in een aantal educatieve projecten. De goede contacten met praktisch alle scholen in Veenendaal worden gekoesterd en waar mogelijk geïntensiveerd. Voor enkele scholen wordt in het kader van hun projectweek of gekozen thema, maatwerk door het museum geleverd. Leerlingen uit het voortgezet onderwijs weten ons ook te vinden voor een maatschappelijke stage. Tenslotte komen jaarlijks ook leerlingen van de Reinwardt HBO opleiding uit Amsterdam in ons museum voor het uitvoeren van hun onderzoeksopdracht.

Aansluiten bij landelijke promotie acties

De Nederlandse Museum Vereniging, waarvan het museum lid is, organiseert landelijk acties zoals Museumweekend of Burenavond. Het Museum Veenendaal wil meer bij deze promotieacties aansluiten, met als doel om de culturele en maatschappelijke meerwaarde van een museum voor iedere inwoner van Veenendaal beter zichtbaar te maken.

4. STARTPUNT

Erkend museum

In 2014 is door de Stichting Museumregistratie aan Museum Veenendaal na een lange maar gestage inspanning, een voorlopige erkenning als museum afgegeven. In december zijn de documenten aangeleverd om aan alle voorwaarden te voldoen om in 2015 de volledige erkenning te krijgen. Na de definitieve erkenning worden alle vereisten die bij de registratie horen, stapsgewijs in de museumorganisatie ingebed.

Afronding verbetering inrichting museumorganisatie

Begin 2014 is een verbetering van de inrichting van de museumorganisatie gestart. Hierbij is een adviseur van Landschap Erfgoed Utrecht ingeschakeld. Naar verwachting is in februari 2015 met een afrondende bijeenkomst met alle vrijwilligers dit project succesvol doorgevoerd. Ook de functie van conservator, onze enige betaalde FTE, is geactualiseerd en op de verbeterde inrichting afgestemd.

Verder samenwerken

Museum Veenendaal is één van de grotere culturele instellingen in Veenendaal. Samenwerking met culturele partners, het bedrijfsleven en met musea (in de regio) is steeds belangrijker, wil het museum ook in tijden van een terugtrekkende overheid zijn bestaansrecht veilig stellen.

Eén cultuurbedrijf in Veenendaal?

De gemeente Veenendaal heeft één subsidierelatie met alle culturele instellingen in Veenendaal hoog op de politieke agenda. Ook alle betrokken partijen zijn van mening, dat één krachtig Cultuurbedrijf betere kansen biedt op de langere termijn. Het is nu een worsteling voor elk van de afzonderlijke instellingen om bij afnemende gemeenschapsgelden en een minder florissante economie het hoofd boven water te houden. Medio 2014 is gestart met de zogenaamde Vernieuwingsagenda Samenwerkende Culturele Instellingen Veenendaal.

Het bestuur van Museum Veenendaal werkt graag mee aan het bereiken van gezamenlijke doelstellingen, maar zal altijd trouw blijven aan zijn ambitie om het culturele erfgoed van Veenendaal in stand te houden en toegankelijk te houden voor een breed publiek.

Ongeacht de vorm waarin het Cultuurbedrijf gestalte krijgt, uitgangspunt van het (vrijwillige) bestuur is dat de vrijwilliger óók in het nieuwe construct een museum moet kunnen herkennen om zichzelf mee te kunnen identificeren. De vrijwilliger kiest doelbewust om een deel van zijn of haar vrije tijd te geven aan het museum. Deze vrijwilliger maakt het museum nu tot een succes! Enkel in een goed doordacht Cultuurbedrijf, met ruimte voor de menselijke maat, blijft die identificatie en daarmee de vrijwillige bijdrage verzekerd!

Voor het museum biedt integratie zeker kansen. Door vergaande samenwerking wordt het (nu vrijwillige) bestuur en daarmee de continuïteit van het museum minder kwetsbaar. Ook biedt het de mogelijkheid om via bijvoorbeeld trekkingsrechten, specialistische backoffice zaken zoals PR en ICT te delen. Vrijwilligers hiervoor zijn tegenwoordig hooguit tijdelijk te vinden.

5. WAAR STAAN WE OVER VIJF JAAR?

Om Museum Veenendaal ook in de toekomst recht van bestaan te bieden, is ambitie en zeer zeker richting geven aan de vele vrijwilligers, een vereiste. Deze 'stip aan de horizon' schetst een aantal doelen, die het bestuur over vijf jaar minimaal op nut wil hebben onderzocht of bereikt. Elke keer als een nieuwe jaarlijkse Prestatieovereenkomst is overeengekomen, wordt deze 'stip' geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd.

Museum Veenendaal zal zich ontwikkelen tot een dynamisch museum voor jong en oud waarin verbanden worden gelegd tussen verleden, heden en toekomst. De vaste presentatie is aantrekkelijk ingericht en de tijdelijke tentoonstellingen zullen een actuele link hebben en tevens één per jaar aansluiten bij thema's van andere musea (regionaal/landelijk). Daarnaast worden bijzondere publieksgerichte activiteiten ontwikkeld. Er worden samenwerkingsverbanden aangegaan op het gebied van PR, educatie en tentoonstellingen. Onze positie wordt hierdoor verstevigd en nieuwe bezoekersgroepen worden aangeboord. Het educatie programma voor het Voortgezet Onderwijs wordt uitgebreid. Aanscherping van het collectieprofiel zorgt voor de vorming van een unieke collectie die zich duidelijk onderscheidt van andere musea. Bezoekersaantallen zullen toenemen naar 6.000 bezoekers per jaar.

Vrienden van het Museum

Zoals in de Nederlandse museumwereld gebruikelijk is, wil het bestuur uiterlijk in 2020 een volwaardig 'Vrienden van het Museum Veenendaal' hebben georganiseerd.

Digitale ontsluiting

Over vijf jaar wil het bestuur onze museale objecten hebben ontsloten. Dit moet aansluiten op de in Winkelstad Veenendaal gebruikte media en toepassingen, zoals doorgeleiding naar de museumwebsite via de nu gebruikelijke QR code.

Volwaardig gebruik sociale media

Sociale media om bezoekers te werven worden nu onvoldoende gebruikt. Dit komt door het structurele gebrek aan vrijwilligers met deze expertise én met voldoende commitment en tijd. Het merendeel van de nieuwe media vraagt namelijk om een directe reactie. Uiterlijk over vijf jaar wil het bestuur dit hebben opgelost.

Inkomsten genereren

Over vijf jaar wil het bestuur inkomsten bij of met andere partijen kunnen genereren. In 2014 is een eerste stap gezet, door een lezing van de lezingenreeks van de Volksuniversiteit 'Het Verhaal van Veenendaal' uit te voeren. De deelnemers betalen indirect voor hun bezoek aan het museum als afsluiting van de lezingenreeks. Het bestuur wil meer van dit soort kansen vinden en benutten. Ook wordt gedacht aan arrangementen met (culturele) partners. Met als hoger doel Veenendaal aantrekkelijker maken voor een dagje uit.

Verbinden van het verleden met het heden

Over uiterlijk vijf jaar wil het bestuur een aantrekkelijker vaste expositie door het verwerven van eigentijdsere museale objecten. Voorwaarde is dat hiervoor voldoende budget is te vinden. Ook kan een verbinding tussen ouderwetse producten, zoals bijvoorbeeld wolvet van schapen en hedendaagse Veenendaalse producten of ondernemers worden gemaakt.

Aansprekende verhalen toevoegen?

Over uiterlijk vijf jaar wil het bestuur hebben onderzocht of en zo ja met welke verhalen de vaste expositie eigentijdsere wordt door het toevoegen van tot de verbeelding sprekende verhalen uit Veenendaal of directe omgeving.

6. Tenslotte

Musea zijn in deze tijd waarin onze kinderen wereldburger zijn, belangrijker dan ooit. Musea zijn de schatkamers van de samenleving, waar jong en oud veel kunnen leren en beleven. Het zijn plekken voor bezinning, verwondering, verbazing en ontroering. Musea verbinden ons met het verleden, met het nu, met het grote verhaal van de mens. Kortom, musea verrijken ieders leven.

Wie zijn verleden niet kent, stapt blind in zijn toekomst.